

Делиблатска пешчара — вечерњи преглед 4. дана

3 пиксела вечерашњи Terra прелаз (19:54): 221 MW — најмање детекција у иједном вечерњем прелазу од избијања	–30% MTG: са 52–56 детекција/сат (12–18 ч) на 37–38/сат у 19–20 ч — пад видљив и у геостационарној кривој	≥2.562 ha кумулативно у одељењима до вечерас (шума ≥2.043 ha) — данас уписано +900 ha	~2 km југ поподневни фронт у ГЈ 2816 (од. 17–37); најјачи пиксел дана 335 MW у 14:57 (Aqua)	FWI 53–55 сутра екстремна класа опасности — али ветар слаб: сва три модела ≤4,6 m/s
---	---	---	---	---

Закључак дана — двоструко лице 4. дана

Вечерњи сигнал охрабрује: поподневна ескалација југа НИЈЕ прешла у вечерњу. Од ~13:30 фронт у ГЈ 2816 (од. 17–37) померен је ~2 km јужније, а поподне је држало 1.336–1.480 MW по прелазу (о томе је послата ванредна допуна у 17 ч). Ипак, вечерашњи Terra прелаз у 19:54 донео је **само 3 детекције, укупно 221 MW** (најјачи пиксел 82,8 MW) — по броју детекција убедљиво најмирнији улаз у ноћ до сада (05.08: 13 пиксела / 461 MW; 06.08: 13 / 453 MW; 07.08: 11 / 159 MW). По збиру снаге ово је друго најслабије вече — нешто изнад јучерашњег, али вечерашњи прелаз је и цео сат ранији у дневном циклусу. Пад потврђује и MTG: са поподневног платоа 52–56 детекција/сат на 37–38/сат у 19–20 ч.

Опрез — ноћни колапс није гарантован. Прошла ноћ (07/08.08) била је прва у којој пожар НИЈЕ колабирао: у 02:48 још 259 MW, а јутрос је из тих жаришта кренула нова дневна рунда. Јучерашње вече било је по снази чак слабије од вечерашњег, па ноћ ипак није била чиста — **пресуда се доноси у ноћним прелазима ~00:30 / 01:05 / 03:30 / 04:50.** Приоритети ноћи: нови ЈУЖНИ фронт у ГЈ 2816 (од. 17–37) и преостала жаришта северног дела пожаришта.

Дневна крива и површина

Исти термини дана — сва четири дана пожара

Термин (CEST)	05.08.	06.08.	07.08.	08.08.	Тумачење
подне (~12:15–12:50)	1.563 MW	346 MW	1.028 MW	256–591 MW	мирно подне, тест ветра прошао...
рано поподне (~13:30–14:15)	—	1.165 MW	807–849 MW	1.385–1.480 MW	...па ескалација ЈУГА од ~13:30
поподневни врхунац (Aqua)	2.607 MW	5.669 MW	471 MW	1.336 MW (14:57)	3× јаче него јуче, али 4× слабије од 06.08.
вече (Terra ~19:50–21:15)	461 MW (13 пикс.)	453 MW (13 пикс.)	159 MW (11 пикс.)	221 MW (3 пикс.)	најмање детекција до сада — вечерње смиривање јаче него ранијих дана

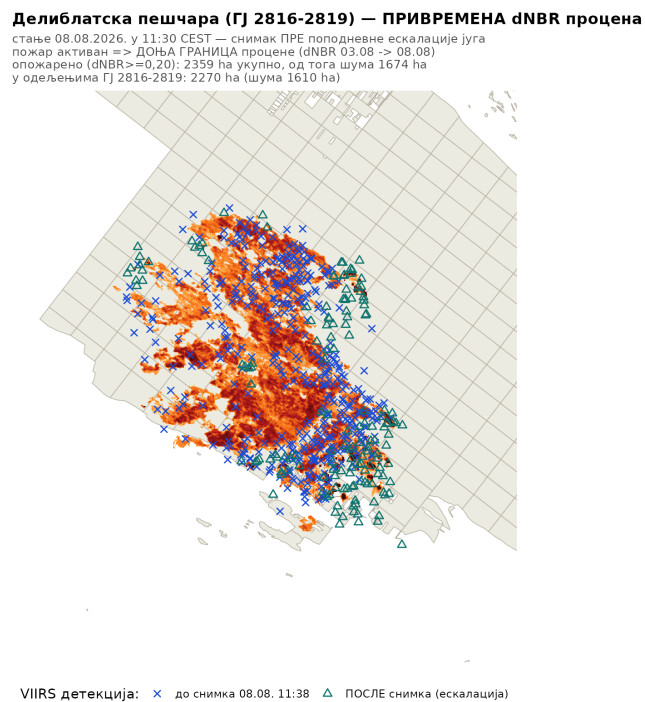
Кумулативна површина (конзервативно, до вечерас)

ГЈ	кумулативно	од тога шума	напомена
2818 „Врела“	≥1.734 ha	≥1.297 ha	језгро + северни фронт; данас +410 ha
2816 „Драгићев хат“	≥684 ha	≥626 ha	јужни фронт; данас +411 ha — највећи дневни прираст
2817	≥121 ha	≥97 ha	западни обод
2819	≥24 ha	≥23 ha	рубни пиксели
УКУПНО у одељењима	≥2.562 ha	≥2.043 ha	доња граница („најмање толико“)

Напомена о захваћеној површини: поподне је објављено „најмање 2.303 ha“; вечерашња процена ≥2.562 ha укључује и накнадно пристигле детекције поподневних прелаза (сателитски сервиси допуњују податке са закашњењем од неколико сати), а не само ново ширење. Метода: VIIRS 375 m ћелије без бафера и одељења — стварна захваћена површина може бити и већа.

Прва процена штете Sentinel-2 (20 m) — привремена

Ограда: снимак је од данас у 11:30, дакле ПРЕ поподневне ескалације југа. У ГЈ 2816 сателитски кумулатив је до вечерас већ ≥ 684 ha, наспрам 332 ha на снимку — разлика је ширење ПОСЛЕ 11:30. Коначна процена по чистој сцени: 11.08. (делимична) односно 13.08. (пуна).

Опожарено по газдинским јединицама (dNBR, стање 11:30)

ГЈ	опожарено	од тога шума
2818 „Врела“	1.892 ha	1.278 ha
2816 „Драгићев хат“	332 ha	—
2817	45 ha	—
УКУПНО у одељењима	2.270 ha	—

Цело пожариште (укључујући површине ван одељења): **2.359 ha**, од тога шума **1.674 ha**.

Озбиљност изгарања и најпогођенији одсеци

Озбиљност (dNBR класе)	висока	умерено-висока	умерено-ниска	ниска
површина	472 ha	759 ha	837 ha	290 ha

Топ 5 одсека (сви у ГЈ 2818)	од. 76: 57,7 ha	од. 77: 57,4 ha	од. 65: 56,2 ha	од. 67: 56,2 ha	од. 64: 55,2 ha
------------------------------	------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Сагласност метода: VIIRS конзервативна доња граница у тренутку снимка (≥ 2.303 ha) и независна Sentinel-2 процена (2.270 ha у одељењима) разликују се за $\sim 1,5\%$ — добра потврда досадашњих дневних процена.

Прогноза и приоритети ноћи

Опасност (FWI) — упозорење: расте у екстремну класу

ГЈ	данас 08.08.	сутра 09.08.	10.08.	11.08.
2816 „Драгићев хат“	46,2 (врло висока)	53,5 (екстремна)	49,2 (врло висока)	55,1 (екстремна)
2818 „Врела“	47,6 (врло висока)	55,0 (екстремна)	51,6 (екстремна)	54,0 (екстремна)

Јучерашња најава пада FWI на ~46 се НИЈЕ обистинила — ажурирани прорачун подиже сутрашњи дан у екстремну класу (гориво је све сувље: релативна влажност у мин. 28% сутра, 20–25% у понедељак/уторак, до 36 °C у уторак). Свако преостало жариште сутра поново има услове за поподневну рунду.

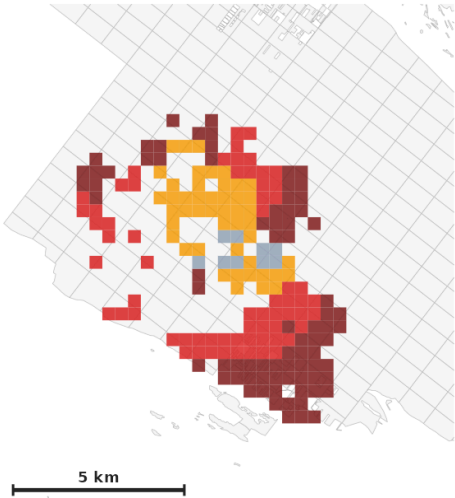
Ветар сутра — олакшавајући фактор

- **Сва три модела дају слаб ветар** преко дана (09–18 ч): ICON 3,5 m/s (удари до ~8,6 m/s), ECMWF 2,8 m/s, GFS 4,6 m/s; смер северни. Слабије него данас — услови за гашење повољнији.
- У недељу и понедељак ветар остаје слаб (2–5 m/s), у понедељак окреће на југоисток; **главни ризик се сели са ветра на суво гориво и високе температуре.**

Приоритети ноћи (по последњим детекцијама)

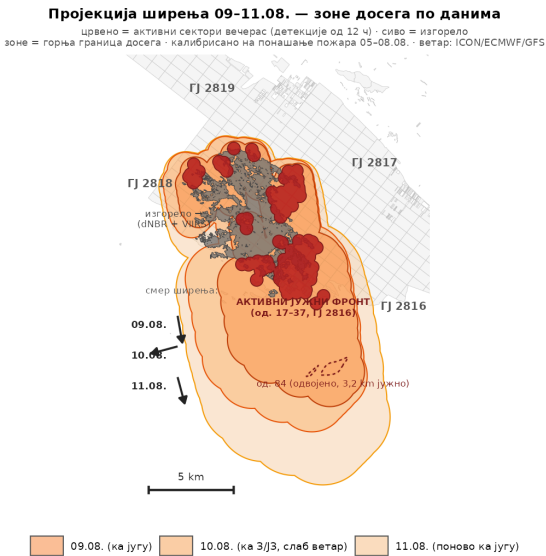
- **ЈУЖНИ фронт у ГЈ 2816 (од. 17–37)** — данас отворен ~2 km јужније; највећи дневни прираст површине (+411 ha). **Сва три вечерашња Terra пиксела леже управо овде** — у од. 16, 23 (најјачи, 82,8 MW) и 37: ово је једини сектор који улази у ноћ активан. Ако преживи ноћ, сутрашњи екстремни FWI даје му нову шансу.
- **Северни део пожаришта (ГЈ 2818)** — вечерас БЕЗ детекција у прелазу 19:54; ипак проверити рубове одсека 64–67 и 75–77 (највеће штете по dNBR) због могућег тињања — прошле ноћи су управо оваква жаришта дочекала јутро.
- Пресуда о ноћном колапсу: прелази ~00:30 / 01:05 / 03:30 / 04:50 — биланс у јутарњем извештају до 08 ч.

Ширење пожаришта по данима — Делиблатска пешча|
VIIRS 375 m ћелије обојене по дану ПРВЕ детекције (сиво = одељења)

Ћелија први пут детектована: 05.08. 06.08. 07.08. 08.08.

Пројекција ширења 09-11.08. — по ветру и осмотреном понашању пожара

Дан	Ветар (сагласност 3 модела)	FWI (2816 / 2818)	Очекивано напредовање	Угрожена одељења (нова тог дана)
недеља 09.08.	северни (330-360°, сва три модела — сагласност добра); 2,4-4,0 m/s, удари до 8,5 m/s (ICON) одн. 11,7 m/s (GFS)	53,5 / 55,0 екстремна	2,5-4,5 km ка југу (горња граница уз ударе >8 m/s)	ГЈ 2816: од. 24-26, 31-40, 47 (први појас испред фронта); дубљи домет од. 1-2, 8-14; одвојени комплекс од. 84 · ГЈ 2818 (бокови жаришта): од. 4-6, 12, 14-15, 17-19, 21-27, 30, 36-40, 45-46, 58, 71-73 · ГЈ 2817: од. 13, 29-30, 32-33, 49 · ГЈ 2819: од. 67, 83
понедељак 10.08.	слаб и несагласан: 1-3 m/s, удари <7 m/s; модели се разилазе >45° — ICON/GFS из истока (ширење ка ЈЗ), ECMWF из североистока (ка ЈЗ); приказана су оба сценарија (унија)	49,2 / 51,6 врло висока / екстремна	0,5-1,5 km — бочно пузање ка Ј/ЈЗ	ГЈ 2818 (северозападни и западни руб): од. 2-7, 11-14, 18-21, 39-40, 42-43, 58-60 · ГЈ 2816: од. 13, 27, 30-31, 39-40, 47 · ГЈ 2817: од. 13-15, 29 · ГЈ 2819: од. 67, 82
уторак 11.08.	поподне поново северни (ICON 358°, GFS 7°; ECMWF северозападни — сагласност умерена); 1-4 m/s, увече GFS најављује појачање из СИ (5-7 m/s)	55,1 / 54,0 екстремна	1,5-2,5 km ка Ј/ЈИ	ГЈ 2816 (ка Ј/ЈИ): од. 11-13, 27, 30, 39-41, 45-49 · ГЈ 2817: од. 12-13, 29, 33-34, 48-49 · ГЈ 2818: од. 1-3, 7, 40-42 · ГЈ 2819: од. 82

Озбиљан сценарио — југ, већ сутра. Сва три вечерашња Terra пиксела леже на јужном фронту у ГЈ 2816 — од. 16, 23 (најјачи, 82,8 MW) и од. 37: пожар је већ у последњем јужном реду одељења. Јужно од од. 36-37 ГЈ се завршава — даље су приватне шуме и пољопривредно земљиште ван надлежности ЈП, а на **3,2 km јужно** је одвојени комплекс од. 84 (ГЈ 2816), који уз ударе северног ветра >8 m/s улази у горњу границу сутрашњег досега. Ако ноћас не дође до колапса, недеља (екстреман FWI + најпостојанији северни ветар) је најопаснији дан пројекције.

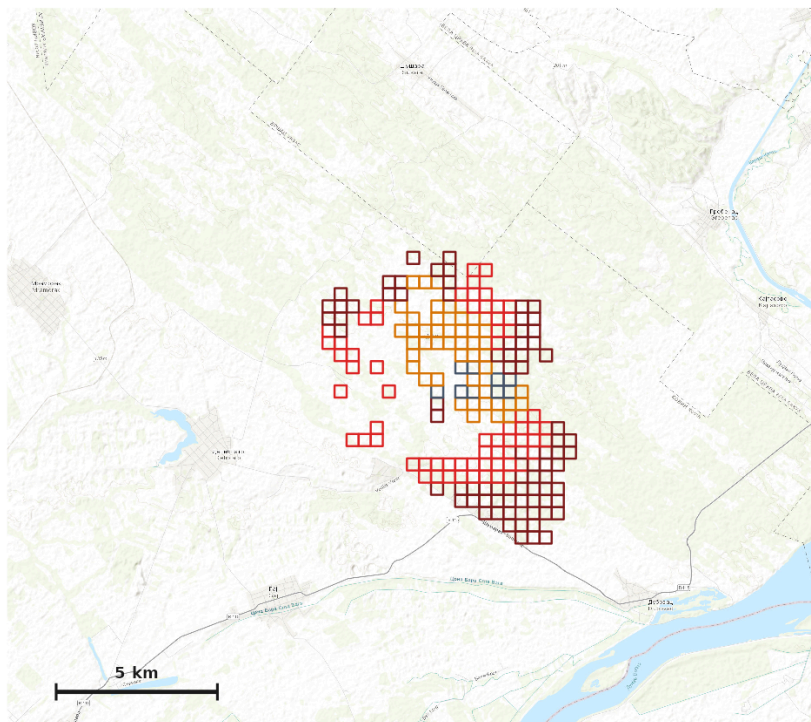
Водећи сценарио: наставак ширења ка југу у недељу, предах уз слаб и несагласан ветар у понедељак (прилика за учвршћивање линија), па поновно отварање југа у уторак. Северна и источна жаришта су вечерас знатно слабија — њихов главни ризик није продор ка југу (гориво је тамо већ изгорело), него бочно ширење на неизгореле западне рубове ГЈ 2818.

Методолошка напомена: пројекција је емпиријска — калибрисана на осмотрено понашање овог пожара 05-08.08. (регистар VIIRS/MODIS: 06.08. уз умерен источни ветар фронт је прешао ~4,1 km ка југу; 07.08. уз слаб променљив ветар ≤1,4 km; 08.08. уз северозападни ветар са ударима 8-11 m/s ~2,8 km ка ЈИ, од тога ~1,4 km за 2,5 сата поподне). Дневни домет = калибрисана стопа за класу ветра (слаб <4 / умерен 4-8 / јак >8 m/s у ударима) × фактор опасности (екстремна класа FWI ⇒ горња граница опсега; удари >8 m/s ⇒ +30-50%), усмерен низ ветар и ограничен на неизгорело гориво (dNBR ожиљак + кумулативне VIIRS ћелије + сателитска карта шумовитости). Ветар: open-meteo, три модела (ICON, ECMWF IFS, GFS); опасност: FWI (EFFIS). Зоне су **горња граница досега**, не прогноза опожарене површине; ово није физички симулатор ширења (не моделира прескоке преко препрека, месне ветрове ни ефекат гашења). Несигурност: за понедељак се модели разилазе у правцу >45°, па су приказана оба сценарија.

Прилог — пожариште на топографској и сателитској подлози

Пожаришта на Делиблатској пешчари — топографска подлога

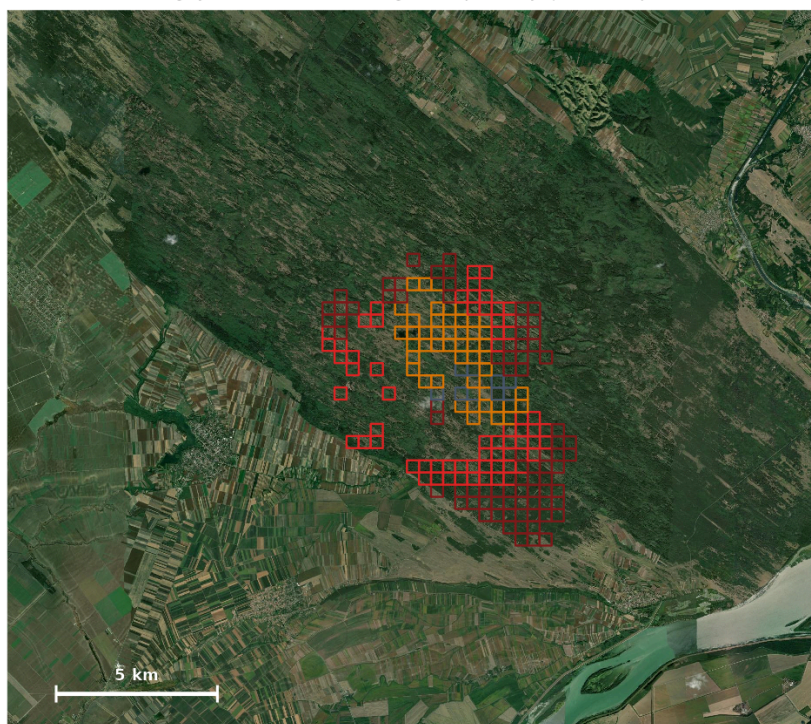
Подлога: Esri World Topo Map (Esri, © OpenStreetMap contributors) · ћелије по дану прве детекције

Прва детекција: 05.08. 06.08. 07.08. 08.08.

Пожаришта на Делиблатској пешчари — сателитска подлога

Подлога: Esri World Imagery (Esri, Maxar, Earthstar Geogr.) · ћелије по дану прве детекције

Прва детекција: 05.08. 06.08. 07.08. 08.08.

Пожари, пун круг: предвидети — спречити — угасити — санирати

Од дојаве до обновљене шуме: подаци вашег предузећа + сателитска обрада Института + вештачка интелигенција — са тежиштем на превенцији и санацији, где се улагање највише враћа

4 ч 38 минунапред најављен
правац ширења
фронта**±400 m**тачност прогнозе
тачке ескалације**10 мин**циклус праћења
активног фронта
(Meteosat)**20 m**штета по одсеку — за
дане, не месеце**24/7**грови · суша ·
опасност · дојаве без
паузе

— потврђено на стварним пожарима, август 2026 —

ПРЕДВИЂАЊЕзнати где ће горети — пре
прве варнице

- ✓ **Опасност (FWI) по газдинској јединици**, до 5 дана унапред
- ✓ **Пројекције ширења** активног пожара — ветар × гориво × терен
- + **Карта горива по састојини** из ваших састојинских података
- + **АИ модел паљења**: историја, грови, коридори пруга/путева, влага земљишта

ТЕЖИШТЕ**ПРЕВЕНЦИЈА**најјефтинији пожар је онај
који не избије

- ✓ **Дневни громовски преглед** — надзор тачака удара 72 сата
- + **Карта ризика по одсеку**: опасност × вредност састојине × историја паљења → приоритети патрола
- + **Противпожарне пруге и осматрачнице** планиране на симулацијама ширења, не на осећају
- + **Рубне и приватне шуме** уз ваше комплексе — пожар не познаје границе поседа
- + **Предсезонски пресек**: гориво, суша, критичне зоне, препоруке по ГЈ

ГАШЕЊЕправа одлука док пожар још
траје

- ✓ **Фронт на 10 минута** + груписане дојаве по одељењима
- + **Командна табла штаба**: фронт, правац, прогноза, снаге — једна слика за све
- + **Водозахвати и путна мрежа** — навигација екипа најкраћим проходним путем
- + **Камере и дрони** где постоје — потврда дојаве за минуте

ТЕЖИШТЕ**САНАЦИЈА**од пожаришта до обновљене
шуме

- ✓ **Штета 20 m (dNBR) по одсеку** са степеном озбиљности — за дане
- + **Нацрт санационог плана**: штета × састојински подаци → запремине, приоритети сече, динамика
- + **Стража над пожариштем**: поткорњаци на ослабљеним састојинама, бесправне сече, ерозија на нагибима
- + **Пошумљавање са провером**: избор врста отпорнијих на сушу и пожар + сателитско праћење успеха
- + **Праћење обнове годинама** (NDVI/радар) — докази за фондове и осигурање

Легенда: већ ради у систему НИМОС предложено проширење

Институт за низијско шумарство и животну средину

Универзитет у Новом Саду · Антона Чехова 13д,
Нови Сад
др Дејан Б. Стојановић, аутор ·
dejan.stojanovic@uns.ac.rs

Сваки предлог система долази **са подацима и образложењем** — коначну одлуку увек доноси струка.
Уводни разговор и демонстрација на стварним подацима,
без обавеза · blog.nimos.ilfe.org

Предлог је информативног карактера и не мења садржај овог извештаја.